

Kunst i Kulturfabrikken

Kulturfabrikken

Kjære innbyggere – gratulerer med Kulturfabrikken!

Kunst beveger oss, kunst etterlater et inntrykk og påvirker oss. Kunsten er en bro mellom mennesker og et språk alle kan forstå.

Vi har fått et fantastisk bygg i regionens nye storstue Kulturfabrikken. Det første man opplever når man trer inn i Kulturfabrikken er kunsten som utsmykker bygget. På vegger, i tak og langs rekkverk. Kunst i ulike former og uttrykk. Felles for kunstverkene er at de spiller mot alt det som befinner seg utenfor Kulturfabrikken. Mot lyset, nordlyset, været, havet, kulturen og menneskene.

Når jeg sitter i Kafé Pause, og kjenner at livet, kulturen og kunsten samles, med en enorm kraft i dette rommet som strekker seg ut mot havet, - da vet jeg at jeg er akkurat der jeg vil være.

Jeg håper at også du blir inspirert og glad i Kulturfabrikken!

Grete Ellingsen

ORDFØRER

Kunst i Kulturfabrikken

Kunsten i Kulturfabrikken Sortland er en viktig del av husets helhet som et hus for kunst, kultur og et møtested for beboerne i Sortland og ellers tilreisende fra hele verden. Kunsten skal bidra til at Kulturfabrikken er et godt sted å være for alle som kommer hit. Kunsten skal også bidra til nysgjerrighet og den skal kunne vokse sammen med beboerne som ser den daglig, og bidra til glede og undring for alle besøkende.

Kulturhuset er et signalbygg, noe kunsten gjenspeiler. Kunsten skal også være en identitetsskaper for alle som ferdes der.

Valget av kunst og kunstnere til dette oppdraget ble gjort ved en åpen prekvalifisering gjennom kunstnerorganisasjoner og kunstnersentra. Det var stor interesse for prosjektet og kunstnerne som fikk oppdragene ble valgt på grunnlag av teknikk, erfaring og høy standard og hva som ville egne seg til kunstprosjekter i Kulturfabrikken.

Områder for kunst ble i hovedsak den store fondveggen mot Strandgata, i vrimlearealet med kafeen, på biblioteket og Rockebrakkene på nord-siden av Kulturfabrikken. Teknikker som er benyttet er i et bredt spekter mellom aluminium, tekstil, glass, tre og graffiti. Kunstnerne i vrimlearealet i kafeen er Kari Dyrdal, tekstil, Magnar Gilberg og Bjørg Nyjordet, rekkverk og Margareth Troli, glassinstallasjon. Espen Sørli har laget graffiti i biblioteket og på Rockebrakkene.

Kulturfabrikken er en stor satsning for kommunen og skal blant annet forholde seg til prosjektet «Blåbyprogrammet». Kunstneren Bjørn Elvenes lanserte ideen om å male byen Sortland blå i 1998 og det var derfor et naturlig valg å la ham få oppdraget med et kunstprosjekt til fondveggen mot Strandgata. Han har laget arbeidet *Farger i Evighet* der han bruker Blåbyens fargepalett som han selv har utviklet.

Kari Elfstedt og Anita Hillestad

KUNSTKONSULENTER KORO – KUNST I OFFENTLIG ROM

Kari Dyrdal

TITTEL: –DRIV–

STED: VESTIBYLE – VEGG

TEKNIKK: TEKSTILARBEIDE, DIGITAL VEV

STØRRELSE: 4,5 x 10,5 METER

–driv– er et 50m² stort tekstilarbeide montert i inngangspartiet i Kulturfabrikken. Arbeidet er en digital vevd flate som er inspirert av sjø og vannspeilinger. Sjøen er et vesentlig element på Sortland, og de skiftende lys, speilinger og reflekser som oppstår i vannflaten kommer til uttrykk i tekstilarbeidet. Stikkord for kunstneren har vært lys, energi, røff eleganse, varighet og materialitet.

I sitt arbeide med flaten har kunstneren ønsket å gi rom for egne fabuleringer og opplevelser for brukere og besøkende, skape en stemning som ikke pådytter betrakter nye historier eller krever førende tolkninger. Den tekstile veggen skal være med på å skape en stemning som kan spille sammen med foranderlige lys -skiftninger og årstider, et arbeid som man kan møte igjen og igjen og vare over tid og stadig gi nye opplevelser. Flaten skal være aktivt men samtidig passivt tilstede – rolig nok til å tre tilbake, sterk nok i sine elementer til å kommunisere med arkitekturen, tilføre energi og refleksjon til aktivitetene rundt.

Om sitt kunstneriske virke sier kunstneren:

«Mønster, strukturer og gjentakelser er dypt rotfestet i meg. Jeg er avhengig av dem, jeg betrakter og organiserer mine omgivelser etter dem. Som et kompass lar jeg mønster lede meg, både de strukturene som er åpenbare og de som ikke er så lette å få øye på. Jeg er tekstilkunstner, og som vever er jeg vant til og avhengig av mønster og gjentakelser for å konstruere teppene mine. Jeg bruker mønster og vev

til å uttrykke meg og kommentere felles kulturarv, minner og estetikk.»

Kari Dyrdal er utdannet ved Kunsthøgskolen i Bergen (KHiB) og Croydon College of Art & Technology, London og betraktes som en nestor i norsk tekstilkunst. Hun har hatt en rekke utstillinger i og utenfor Norge og er kjent for sine mange utsmykkingsoppdrag. Hennes arbeider finnes i de sentrale museene i Norge, i Museum of Fine Arts Boston Ma og i Museum Of Fine Arts, Latvia. I 2010 mottok hun The Special Prize ved Latvian Art Museum og i 2011 fikk hun Kunsthåndverk-prisen fra Bildende Kunstneres Hjelpesfond.

Foto: Gunnar Thorsen

Margareth Trolli. PhD.

TITTEL: AURORA SYNTAX

STED: VESTIBYLENS ØVRE TAK

TEKNIKK: VARMGLASS TEKNIKKER

STØRRELSE: 1.8 X 10 METER

Aurora Syntax ble utformet som et stedspesifikt uttrykk i tilknytning til arkitekturen. I tillegg var rommets funksjonalitet viktig for utviklingen av formspråket. Det er en stedspesifikk installasjon som kombinerer bruken av kunstglass og led-belysning for å forme et levende uttrykk. Ideen var å lage en installasjon som passet inn i en travel vestibule som vil bli benyttet av brukere i alle aldersgrupper. Ettersom bygget Kulturfabrikken er lokalisert ved Nordlandskysten der variasjonen mellom årstidene er markante, ønsket kunstneren å skape et kunstverk som var like synlig i mørketiden som i sommerhalvåret. *Aurora Syntax* er en glassinstallasjon som er inspirert av det skiftende nordlyset som ofte er å se i Nord-Norge.

Lyssettingen består av ulike sekvenser av lys som skaper et levende fargespill i glasset, der fargene forandres i bølger i nordlysets fargetoner. Sortland har også kallenavnet «Den blå Byen» og kunstneren har valgt å inkludere ulike blåtoner i glasset og sekvenser av blåtoner i selve belysningen, for å spille på Blåby-konseptet.

Det visuelle uttrykket er satt sammen av 140 glass-elementer som hver representerer en lysstråle. Det er 5 rader og 28 rekker av glass formet i sylinderform. Hver sylinder er fylt med glass tråder laget av smeltet glass.

Margareth Troli født 1978 i Beiarn kommune, Nordland. Hun har sin kunstneriske utdannelse fra England. I 2001 tok hun en Bachelor grad i 3D Glass Design fra The Surrey Institute of Art and Design. Kunstneren arbeider med glass i kombinasjon med digitalt design og det tradisjonelle håndverket. I etterkant av sin bachelor grad har hun jobbet som assistent i et glasstudio for glasskunsteren Max Jaquard, hvor hun blant annet jobbet med prosjekter som produksjon av Damian Hirst sitt sjakkbrett sett i glass og the MOBO Musikk Awards.

I 2006 påbegynte hun på Mastergrad studiet ved The University of Sunderland. Dette ledet videre til et doktorgradstudie. Doktoravhandlingen «*Creative approaches in digital craft through the application of waterjet; The development of marquetry, construction and design in studio glass*» fokuserte på og utviklet nye teknikker for bla. fusing, støping og konstruksjon av glass elementer.

Troli har mottatt en rekke priser for glassarbeidene sine. Hun har deltatt ved en rekke utstillinger og designmesser som SOFA New York, Den Britiske glassbiennalen (UK) og 100% Design (UK). Margareth Trolis arbeider er å finne i samlingen til the Broadfield House Glass Museum (UK).

Bjørn Elvenes

TITTEL: FARGER I EVIGHET

STED: KULTURFABRIKKENS YTTERVEGG MOT SØR

TEKNIKK: RELIEFF PÅ MALT TEGLSTEIN

STØRRELSE: 5,5 X 9,5 METER

Farger i evighet er kunstprosjektet til Bjørn Elvenes, «Blåbyens far», og kan oppleves på den høye fasadeveggen som vender ut mot en liten plass der bysten av grunnleggeren for Vesterålens hermetikkfabrikk, Georg A. Ellingsen er plassert.

Verket består av 18 lakkerte metallbokser, hver boks har sin farge i Blåby-paletten. Boksene er montert i en vertikal linje mot sort bakgrunn, med blå innramming. Paletten representerer de 18 fargene han har utviklet til prosjektet *Sortland Den Blå Byen*.

Fargerekkefølgen på boksene, ovenfra og ned:

Blokken Blå , Sørfjord Blå, Djupfjord Blå, Spjutvik Blå, Sortlands Blå, Sigerfjord Blå, Kjerringvik Blå 2, Kjerringvik Blå 1, Lysbotn Blå, Sildvik Blå, Forfjord Blå, Frøskeland Grønn, Holmstad Grønn, Selnes Grønn 2, Reinsnes Rød, Selnes Grønn 1, Kleiva Gul og nederst Jennestad Gul.

Verket er et tilsvar til «Suprematismens» far Kazimir Malevitj sitt verk *Sort rektangel*, 1913 – 1915, som definerer tid og rom, der det sorte beskriver evigheten. Med sitt tilsvar hevder kunstneren at evigheten også består av farger.

Bjørn Elvenes har siden 1998 jobbet for å omskape Sortland til en Blå by, et blått 3D-maleri. Dette på bakgrunn av ideen fra 1991 om at farger er det beste medium for å bedre en bys eksteriør og dermed

dens miljø og kunstnerens opposisjon mot overdreven bruk av grå betong.

Bjørn Elvenes har Master fra kunstakademiet i Krakow, Polen, 1993 – og studier om integrering av kunst i arkitekturen. Han har hatt en rekke utstillinger i inn - og utland, underviser og driver sitt eget galleri – *Galleri Elvenes* som er i Skibsgården kjøpesenter på Sortland.

Espen Sørli/JameOne

TITLER: TYKJEJÆFT YOLO OG BLEKKSPRUT I MIDNATTSSOL

STED: UNGDOMSAVDELINGEN OG BARNEAVDELINGEN I BIBLIOTEKET OG ROCKEBRAKKENE

TEKNIKK: SPRAYMALING PÅ VEGG/ GRAFFITI

STØRRELSE: 2 X 4,9 METER (BIBLIOTEKSVEGG) 4,1 X 7,9 METER (BRAKKEVEGG)

Bibliotekveggen – Ungdomsavdelingen: *Tykkejæft Yolo* er et arbeide der graffitiuttrykket er blandet med ord fra lokalmiljøet. Kunstneren benytter seg ofte av bokstaver og fonter i sine arbeider, noe som passet bra med lokale dialektord,- uttrykk og slang. Disse ble samlet inn fra yngre og eldre generasjoner da kunstneren arbeidet med kunstprosjektet på Sortland. Fargevalget spiller og gir assosiasjoner til naturmiljø og flora i Vesterålen.

Rockebrakkene: Kunstnerisk arbeide og workshop. *Blekksprut i midnattssol:*

Ideen bak blekkspruten er inspirert av Golfstrømmen og Sortland. Med sine mange armer / tentakler kan den spille på flere instrumenter, noe som representerer alle de forskjellige brukerne av brakkene. En rocka blekksprut med midnattssol viser til alle musikkfestivalene i området - som *Blabla* og *Play*, der ungdommene og de lokale musikerne har en viktig rolle.

Workshopsarbeide: Ungdommen ble fortalt om graffitihistorie og fikk se forskjellige teknikker. De fikk i oppgave å tegne skisser og komme med forslag og ideer til graffiti som de ville ha på veggen. Ungdommene og kunstner malte sammen på den ene langveggen. Workshopen gikk over 2 dager og tilsammen 10 ungdommer deltok.

Til prosjektet hører det med å etablere en lovlig, åpen graffitiegg på Sortland. Denne kan ungdommene male på når de vil, for å utvikle denne spesielle kunstformen i frie rammer.

Espen Sørli/ JameOne er Graffiti - og billedkunstner og maler for det meste på vegg, men har i senere år arbeidet mer på lerret, eller objekter funnet ute som betegnes som søppel eller skrot. Han gjør også installasjoner og skulpturelle verk. Urban typografi/kunst med abstrakt ekspresjonistisk preg, kjennetegner ofte arbeidene.

Han har bakgrunn fra det som kalles «Gatas graffitiakademi», eller autodidakt om man vil. Sørli har tegnet så lenge han kan huske, men begynte å male graffiti på midten av 80-tallet, og det har utviklet seg derfra.

JameOne er et anerkjent navn i miljøet både her hjemme og i utlandet, og i den Tommy Tee produserte låta «Ut å spraye», rapper Don Martin at Jame burde ha medalje for lang tjeneste.

Han har deltatt i en rekke utstillinger og prosjekter som f.eks. Kiasma Wall Museum Of Contemporary Art - Helsinki, The Armory Show m/ Dortmund Bodega og Super City Bros, et utvekslingsprosjekt med kunstnere fra Polen.

Bjørn Nyjordet og Magnar Gilberg

TITTEL: HÆ?

STED: VESTIBYLE – REKKVERK

MATERIALE: TRE

STØRRELSE: KUNSTVERKET BESTÅR AV ETT ARBEID I 23 DELER. LENGDE CA 27 METER

Hæ? er et kunstprosjekt som består av hilsningsord på ulike språk. Hilsningsord er inkluderende. Hilsningsord kan åpne opp en vanskelig dialog. Hilsningsord kan få nyinnflyttede og tilreisende til å føle seg godt mottatt. Det er blitt brukt to strategier for valg av språk 1) Statistisk sentralbyrå v/seksjon for befolkningsstatesikk med oversikt over nasjonaliteter og språk som er representert i Sortland kommune. 2) Det har blitt arbeidet med hvordan de ulike ordene og sammensetningene av ord oppleves som form og helhetlig estetikk.

Budskapet i kunstverket vil kunne oppleves ulikt, alt etter hva slags ståsted og sinnsstemning tilskueren har.

Kunstnerne ønsker å arbeide med tematikk som problematiserer en utvidet forståelse av det flerkulturelle begrepet. Og som idémessig utforsker det arkitektoniske og sosiale rommet i forhold til det rurale og urbane, i tillegg til at verket skal ha en høy håndverksmessig standard.

De to kunstnerne har bakgrunn fra Statens høyskole for kunst og design, Bergen, Kunstindustriella Høgskolan, Helsinki, og Statens høyskole for Kunsthåndverk og Design, Oslo. De har hatt en rekke utstillinger og oppdrag i inn- og utland.

Kunstutvalgets sammensetning

Kari Elfstedt, leder av utvalget og kunstkonsulent KORO

Anita Hillestad, kunstkonsulent, KORO

Jan Knoop, arkitekt/ LPO arkitekter

Torgeir Tobiassen, representant styringsgruppe Byggekomite

Ingebjørg Glad Pedersen, vararepresentant styringsgruppe Byggekomite

Knut Hammer, brukerrepresentant Kulturskolen

Veronica Vangen, vara brukerrepresentant Kulturskolen

Grete Ellingsen, ordfører politisk representant

Svein Roar Jacobsen, vara politisk representant

Mona Dahl, sekretær/ass. direktør Kulturfabrikken

Kunstprosjektene er støttet av Sortland kommune, Kunst i offentlig rom (KORO), private og bedrifter.

Kunstprosjekter
Kulturfabrikken 2014

Karl Dyrdal
- drily -
Vegg / veststyle

Bjerg Hjørudet og
Magnar Gilberg
"Mak"
Rekkverk / veststyle

Margareth Troll, PhD
Aurore Syme
Tak / veststyle

Bjørn Elvones
Farger i Evighet
Fasadevegg

Espen Sørli / Jøme 1
Tjukkjeft Høi
Bibliotek

Blekkgrut / midtuttsal
Rockebraekene

Støttet av Kunst i offentlige rom (KOR) og Sørland kommune

Kontaktinfo til kunstnerne

Kari Dyrdal	dyrdal.k@online.no
Bjørn Elvenes	bjornelvenes@gmail.com
Espen Sørli	espensoerli@gmail.com & facebook.com/jameoner
Gilberg og Nyjordet	gilbergnyjordet@hotmail.com
Margareth Troli	margarethtroli@gmail.com & www.margarethtroli.com

Redaktør av katalog og folder: Anita Hillestad og Kari Elfstedt

Foto: Anita Hillestad, utenom *–driv–* montering av Gunnar Thorsen og *–driv–* produksjon av Stef Miero

Design: Maria Astrup. www.mariaastrup.com

